

Vasten: tijd van bezinning en solidariteit

Voorleesbrief Veertigdagentijd 2007

Aswoensdag: Joël 2,12-18; Psalm 51; 2Korintiërs 5,20-6,2; Matteüs 6,1-6 en 16-18

Eerste zondag van de vastentijd: Deuteronomium 26,4-10; Romeinen 10,8-13; Lucas 4,1-13

Vasten is een tijd van inkeer. Veertig dagen lang bereiden we ons bezinnend voor op Pasen, het feest van de Opstanding van Jezus Christus. In de vastentijd maken we de balans op. Hoe spiritueel zijn wij? Hoe sober? Hoe solidair met anderen? Deze vragen dagen ons uit. Durven wij net als Jezus tijdens zijn vasten in de woestijn 'nee' te zeggen tegen de verleidingen om ons heen? 'Nee' tegen macht, rijkdom en roem? De vastentijd vraagt veel van ons. Vasten betekent dat we onze band met Jezus Christus vernieuwen. Die geloofsverdieping leidt tot bezinnen, matigen, delen met anderen. Vasten betekent dat we ons bekeren. Dat we afscheid nemen van ons egoïstische 'ik' en ons zelf beheersen. Dat we ons onze fouten realiseren en boete doen. Dat we de Heer navolgen. In de Veertigdagentijd worden we opgeroepen ons in gebed tot God te richten en oog te hebben voor mensen in nood.

Jezus laat zien hoe wij ons leven kunnen afstemmen op wat God wil. Het evangelie beschrijft hoe Hij zich laat raken door de medemensen in hun materiële en geestelijke noden. Hij raakt anderen aan die in nood verkeren. Zó is Hij God in levenden lijve. Daarbij geeft Hij zichzelf weg als brood en wijn. Wij worden leerling van Jezus wanneer we Hem herkennen aan het delen van brood met anderen. In de eucharistie is Jezus Christus tegenwoordig. De eucharistie verenigt ons als gelovigen met de Heer en maakt ons zó tot Volk Gods. Eucharistie valt samen met echte broeder- en zusterschap. Christus breekt en deelt zichzelf, opdat wij, in kracht van de Geest, onszelf breken en delen voor anderen.

Het evangelie leert dat vasten en bidden oprecht moeten zijn. Jezus vraagt van ons er niet mee te koop te lopen. Hij roept ons op tot verinnerlijking. Hij verwacht van ons geen grootse daden, maar waarachtige daden. Wat betekent dit voor ons als parochies in de Veertigdagentijd? We kunnen het geloof vieren door aan de eucharistie deel te nemen, door te bidden rond de maaltijden en door God te danken voor het slapen gaan. We kunnen ons solidair tonen met de armen door bewust sober te zijn. We kunnen ontmoetingen organiseren met buurtgenoten, met mensen die een ander geloof aanhangen, met mensen uit andere landen die bij ons een veilig heenkomen zoeken. We kunnen meedoen met de jaarlijkse bisschoppelijke Vastenactie, die in het teken staat van leven in eenvoud, onder de noemer 'De wereld groeit als we delen'. We kunnen de langere versie van deze Vastenbrief lezen, in groepen bespreken, op scholen of in organisaties gebruiken.

Veertig jaar geleden verscheen de Encycliek *Populorum progressio* van paus Paulus VI. In dit baanbrekende document over de ontwikkeling van de volken stelt hij het onrecht aan de kaak, dat voortkomt uit de tegenstellingen tussen arm en rijk. De paus roept de wereldburgers op tot een eerlijke verdeling van welvaart. Hij benadrukt de noodzaak van ontwikkeling van mensen in arme landen, zodat ze in staat zijn om zelf een beter leven op te bouwen. Dat zijn volgens hem belangrijke voorwaarden om te komen tot een blijvende vrede tussen de volkeren. De kernwoorden in de encycliek zijn 'gerechtigheid' en 'vrede'. Door daar aan te werken, maken we onze liefde tot God en tot de naasten concreet, naar het voorbeeld dat Jezus ons gegeven heeft.

En hoe staan we er nu voor? Veertig jaar na *Populorum progressio*? In de afgelopen jaren hebben we veel gedaan aan ontwikkelingshulp. Maar nog steeds ontbreekt het een groot deel van de mensheid aan de noodzakelijke bestaansvoorwaarden: vrede, voedsel, kleding, behuizing, werk, onderwijs, gezondheidszorg. De laatste zes jaren zijn in Nederland voedselbanken ontstaan. Ze brengen op schrijnende wijze het contrast tussen overvloed en gebrek in ons eigen land aan het licht. We zien nu ook dicht bij huis wat er gebeurt als de verhouding tussen arm en rijk scheefgroeit.

In de veertig jaar sinds *Populorum progressio* zijn de verre wereldproblemen een stuk dichterbij gekomen. Grote groepen mensen uit ontwikkelingslanden kwamen

naar Nederland en de media confronteren ons dagelijks met de harde feiten van armoede en sociale uitsluiting. We raken er steeds meer van doordrongen dat het zo niet langer kan. We moeten alles doen om gerechtigheid en vrede tot stand te brengen. Bijvoorbeeld door mee te werken aan de 'Millenniumdoelen'. Dit zijn afspraken tussen 189 regeringsleiders om vóór 2015 grote wereldproblemen als extreme armoede, honger en ongelijkheid aan te pakken.

Vasten. We maken de balans op. Hoe spiritueel zijn wij? Hoe sober? Hoe solidair met anderen? Laten we ons in deze Veertigdagentijd oefenen in gebed en in soberheid. Laten we omzien naar hen die gebrek lijden en die aan de rand van de samenleving staan. Laten we meedoen met projecten van de Vastenactie om gerechtigheid en vrede dichterbij te brengen. We zijn er van overtuigd dat het geloof bergen kan verzetten. Moge deze vastentijd voor u vruchtbaar zijn als voorbereiding op het Paasfeest, waarin we Jezus als de levende Heer ontmoeten.

De bisschoppen van Nederland

Kardinaal Adrianus Simonis, aartsbisschop van Utrecht

Mgr. A.H. van Luyn, bisschop van Rotterdam

Mgr. J.G.M. van Burgsteden, hulpbisschop van Haarlem

Mgr. W.J. Eijk, bisschop van Groningen

Mgr. E.J. de Jong, hulpbisschop van Roermond

Mgr. J.H.J. van den Hende, bisschop-coadjutor van Breda

Mgr. A.L.M. Hurkmans, bisschop van 's-Hertogenbosch

Mgr. G.J.N. de Korte, hulpbisschop van Utrecht

Mgr. M.P.M. Muskens, bisschop van Breda

Mgr. J.M. Punt, bisschop van Haarlem

Mgr. F.J.M. Wiertz, bisschop van Roermond